

Elżbieta Wróbel

Laudacje nowych Członków Honorowych Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza : Barbara Kubicka-Czekaj

Wiek XIX : Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 5
(47), 640-641

2012

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

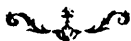
Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

stów i umiejętności ich rozumienia, podstawowej dyspozycji człowieka. Z zadziwiającą intuicją upomniała się przed laty o udział w OLIJP polskiej młodzieży z dawnych kresów i tak rozwinęła swą inicjatywę, iż po latach Olimpiada na Wschodzie nie różni się zasadniczo od zawodów krajowych. Ostatnio upomniała się o udział w Olimpiadzie dzieci polskich emigrantów, Polaków pracujących i mieszkających w różnych krajach świata, tym samym zainicjowała gigantyczne przedsięwzięcie. I ta gra jest warta świeczki.

O działalności naukowej Pani Profesor nie śmiem zabierać głosu; omówienie Jej dokonań wymagałoby wielogodzinnej wypowiedzi. Powiem tylko, że zadziwia mnie ogrom pracy, szczególnie tej z ostatnich lat, regularne publikacje, które stają się książkami ważnymi, przynoszącymi odmienioną wizję Oświecenia i jego kultury. Prace Pani Profesor, jej udział w przedsięwzięciach edukacyjnych, w życiu naukowym IBL PAN, a także Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, trudno oddzielić od jej osoby: powściągliwej i dyskretnej, wbrew dzisiejszej modzie stroniącej w sposób stanowczy od ujawniania swojej prywatności. Ta powściągliwość budzi respekt, ale nie jest w stanie przysłonić delikatności i ujmującej łagodności. Wobec Pani Profesor czuję często zakłopotanie, widoczne – jak sądzę – także w zachowaniu moich kolegów: dystans stwarza Uczona, jej wybitność i jej powściągliwość; przyciąga zaś – ujmujący uśmiech, łagodny głos, urok osobisty. Już z okazji przyznania Pani Profesor nagrody im. Długosza pisano: wielka dama polskiej humanistyki. Tak, wielka dama, ale z czułym, mądrym sercem.

Grażyna Borkowska

BARBARA KUBICKA-CZEKAJ

PRYPADŁ MI W UDZIALE zaszczyt i przyjemność zaprezentowania Państwu sylwetki Pani Doktor Barbary Kubickiej-Czekaj, wybitnej polonistki i humanistki oraz wielce oddanej kulturze Częstochowy społecznicy.

Barbara Kubicka-Czekaj urodziła się w 1924 roku w Sędziszowie Kieleckim. Jest absolwentką Uniwersytetu Jagiellońskiego; pracę magisterską z zakresu historii literatury polskiej obroniła w 1951 roku pod kierunkiem prof. Stanisława Pigonia. Po ukończonych studiach swoje dalsze zawodowe i osobiste życie związała z Częstochową (z niewielką przerwą, kiedy na cztery lata przeniosła się do Kielc). Pracowała jako nauczyciel języka polskiego w częstochowskich szkołach średnich do 1976 roku.

W 1956 roku znalazła się w gronie wyjątkowo aktywnych polonistów, którzy podjęli się zadania powołania w Częstochowie Oddziału Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza. Bardzo szybko Oddział stał się ważnym uczestnikiem życia kulturalnego i przede wszystkim naukowego Częstochowy. Z dużym rozmachem

– bez akademickiego zaplecza i bez kompleksów miasta prowincjonalnego – zorganizowano wiele sesji i sympozjów naukowych, także o charakterze międzynarodowym. Pani Barbara Kubicka-Czekaj nieprzerwanie do roku 1991 roku pracowała w Zarządzie Oddziału, pełniąc różne funkcje (m.in. wiceprzewodniczącej oraz sekretarza), przyczyniając się do wielu sukcesów naukowych Oddziału. Równocześnie pod kierunkiem prof. Jerzego Starnawskiego przygotowywała rozprawę doktorską poświęconą działalności Józefa Grajnera, którą obroniła na Uniwersytecie Łódzkim w 1979 roku. Znalazła się w gronie badaczy i historyków literatury polskiej tworzących częstochowską polonistykę w powstałej w 1972 roku Wyższej Szkole Pedagogicznej (obecnie Akademia im. Jana Długosza), gdzie przepracowała blisko dwadzieścia lat. Ogółem w szkolnictwie polskim – w tym także w szkolnictwie tajnym w czasie okupacji hitlerowskiej – przepracowała czterdzieści dziewięć lat i sześć miesięcy. Za swoją pedagogiczną pracę Pani Doktor została uhonorowana między innymi Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W 1991 roku stanęła na czele Częstochowskiego Oddziału TLiAM, kierując nim do 2001 roku. Był to w dziejach naszego Towarzystwa bardzo trudny okres, wiele oddziałów o bogatszej i dłuższej tradycji przechodziło wówczas niemało organizacyjnych problemów; niektóre zostały nawet rozwiązane. Dzięki zaangażowaniu Pani Doktor naszemu Oddziałowi udało się nadal aktywnie funkcjonować i prowadzić systematyczną działalność naukową oraz popularyzatorską.

Dr Barbara Kubicka-Czekaj jest autorką szeregu publikacji naukowych dotyczących literatury dziewiętnastego wieku. Ważnym tematem Jej badań stało się również życie kulturalne regionu częstochowskiego. Wyniki swoich naukowych poszukiwań publikowała między innymi w „Roczniku Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza”, „Almanachu Częstochowskim”. W 1994 roku wydała książkę: *Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego Konstytucja dla Europy z 1831 r.*

Z bogatej naukowej i zawodowej biografii Dr Barbary Kubickiej-Czekaj na szczególne wyróżnienie zasługuje Jej działalność odczytowa i popularyzatorska. Jest prawdziwą mistrzynią wykładu, potrafiącą zainteresować literaturą zarówno ucznia szkoły podstawowej, jak i studenta uniwersytetu trzeciego wieku. Popularyzowanie literatury poprzez atrakcyjny dla słuchacza wykład traktuje Pani Doktor nie tylko jako pedagogiczny obowiązek, ale i wielką osobistą intelektualną przyjemność; wciąż przekonuje kolejne pokolenia słuchaczy o wartości polskiej książki. Jej wykładów słuchano między innymi w Częstochowie, Toruniu, Kaliszu i w Paryżu przy francuskim grobie Juliusza Słowackiego.

Gratulując tytułu Honorowego Członka Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza, a przede wszystkim dziękując za wspaniałą pracę na rzecz Częstochowskiego Oddziału, życzę Pani Doktor jeszcze wielu mistrzowskich wykładów przy szczelnie wypełnionej przez miłośników polskiej literatury sali i wielu, tak lubianych przez Panią, podróży.

Elżbieta Wróbel